

תרבות וספרות

עונג שאין לו תחליף

אוצר המלים של הפסיכואנליזה עזר וולניק

2

רומאן מתח ואהבה שהוא גם מדריך לציפורים של מזרח אפריקה | רות אלמוג על ספרו של ניקולס דרייסון

יום שישי 17 באול תשע"א. 16 בספטמבר 2001

אילו ברקוביץ

אחד מאתנו, מעט מזועזר - אם רק ימצא את דרכו

רק באחרונה התגלה כי ספר קטן מטוף שנות הארבעים, "שקט" השמינית נבחרת. סיפור מחיי הנוער" מאת צבי בראלי, הוא מיצירותיו הראשונות של הסופר משה שמיר. אתמול מלאו תשעים שנה להולדתו ושבע שנים למותו של מחבר "במו ידיו" והוא הלך בשרות

1 ימים אלה מלאו תשעים שנה להולדתו של הסופר משה שמיר (1921-2004). מבחירי המופיעים בני דור תש"ח בספרות העברית וחתן פרס ישראל בספרות לשנת 1988. שמיר הוא מחברם של ספרים רבים למבוגרים ולילדים, והוא הרומאן "דוא הלך בשרות", שזכה בשעתו להצלחה רבה, והוא הוטרט לא מעט פעמים באחרונה התגלה בארכיון שמיר, הניבא במרכז קיפ לחקר הספרות והתרבות העברית באוניברסיטת תל אביב. ספר קטן בו 72 עמודים הונחש את הכותרת: "שקט, השמינית נבחרת". כנפיש הספר, בקומודו השקט, מצוין בו יו "סיפור מחיי הנוער" והוא אור בהרפת "עין" אשר בתל אביב עד עתה כי מחברו של הספר הוא צבי בראלי. שנת הפרסום, לעומת זאת, לא צוינה והוא, מבריקה שרעבנו בארכיון התברר כי המחבר אינו אלא הסופר משה שמיר. בארכיונו התגלה הסיפור במלואו ככתב יד, שכתרתו וההולדת הפרק האחרון שבספר "אפסיס שאחרי הפסק" בראי, שותאריך אור כ' ת"ש ובשוליו נכתב: 9.4.1940. נראה כי הספר עצמו, על אודי עשר פרקים, הוא אור בשנות הארבעים או בראשית שנות החמישים של המאה הקודמת, והיה מיצירותיו האחרונות של שמיר שאר אור בהפוס.

כמי חיי פורסם שמיר כמה וכמה ספרים לילדים, כולם בשמו המלא, ובהם ספריו "חיי הגולנים" (1947) ו"חיי הגולנים" (1947), ספרים פועלים: "אור אס לטיב" (1951, מטרסקי) ו"מילס בוי" (1956), ספרים פועלים. "סיפורים אלה והאחרים" עסק בחיי חיי הילדים בכפר, בקרובים ובירושלם, ועסק בהנחלת של הנוער הארצי-ישראלי בגנת הנוער.

בגן הספר שלפנינו הוא עושה זאת באמצעות סיפור המגולל את מעלליו של תלמידי היתום השמינית בבית הספר גימנסיה הצעירה בתל אביב. בית הספר ששמו עצמו למן בבעלותו משה שמיר, עומד עתה בגינת שאולנו בירושלם. גינת היתום המגולל בתחילת הספר התבסס מתארת הנוער בתחילת המאה העשרים, כשהוא בארץ ישראל, והוא שומע לידיו את אחת ההצגות הנבחרות: "הבריד" שנתפחה דור הנוער האנטי-הבריטי, והוא גם הנוער בעיניו בעיניו היהודיים ואת היתה והיתה בתיאוריה האשכנזית והיהודית בתוך. במקרה של יום הב' והנה, בשעה מוקדמת מאוד, בבוקר העיר ודוה את רחוק שיהיה קלוק. את עקו ורודי בשקט בעצמו למן בבעלותו אור אדם יו. אתה יודע ודומי: "אור אס לטיבנו", שהתפרסם על אפניו. אור האשכנזי לתיבתו, מי

דעתו מרוב יסורים" (עמ' 65). הפרתון למצבו הבעייתי של יהושע בא לו רווקא מיוון לא צפוי. חברו הטוב, בן כיתתו, נרשן, אשר מלכתחילה הביע סלידה מכל מעשה הגניבה החבנו, רווקא הוא מתגרד לדעתו בגניבת החבנו את אלה נשל בכך חלק, ואו עושה את כדו עשורו של יהושע ייצג והשום שריחם עליו וכעס על ה"ח" רה, שנסהווד בנת שהתגלה פעם. גיליון הרומן של מעשה החסד הברי עמד עם נאם ותמחה של גישתו בעד רוח האדם ונגד שפלותו. זו הברדת התרבות נקטת את המעלה וההתחייבות של המינים הרובים. אם כולו, כל ערת תלמידים הגדולה האור על מאתה - כמה שתחלול בנות בעלי שמות. בעלי הולמות, תופי בנות, עשירים קרייטיסם - אם מולט לא נעשה בחיים ולא ניצור רביים של ממש, אם לא ניקח את חיניו בירוי - נדה אסם, נדה אכא אלו, קרעו חיים. אבל את אמתו, מעט מועד - אם קר נמצא את דרכי, בן קר, ידע, "ייקח את חיני בירוי - בוכוהו יעמד כל העולם" (עמ' 47).

העונג המוטל עליו הוא כבר, "בגן לא יוכל לקבל את תרבות הגנות אילו הם מנגול בית הספר לאבי של הנוער בעת הגניבה עמו, הולח" כמעט שהנפה עליו התיסור המוטל עליו הוא כבר, "בגן לא יוכל לקבל את תרבות הגנות אילו הם מנגול בית הספר לאבי של הנוער בעת הגניבה עמו, הולח" כמעט שהנפה עליו

עקת בעיפון, ככתב נחפו, רשלינו, אבל אלו הן, האלו ללא ספק" (עמ' 48). ואם נישא הקיפור הדיש הוא זה שני רם לשמיר לפיכך בשם קטן ולא להודות בשמו האמיתי ככדי לתיון שכן, באור בקטעים בשפר גשאר המורה להיסטוריה, כסר, כסר, כתב האשמה חסוד נגד הנשים שביצע, לדעת, "גניבה הודנית" הארצי ונרע והגיור נשפכ. תלמידי המחתרת השמינית של גימנסיה עזריא בית המעלה החיי שרדה לה - תלמידים עבריים, בגינת של ישראל, בגינת של תלמידי המינים "בגן שראל קרישים" וחוץ גונבים, שמעו צני בים ידוע אור צנייה, גינת הרעה, גינת שיש בה הרדחיות" (עמ' 49).

אפשר כי העמדת תלמידי הגימנסיה באור שרד שמה ואף העננה אכילו הם הורים על המעשה מדי שנה וכמה יכלה רדת לרודת בעייתיות כוללת. שכאבוד לומר בעצמם בגימנסיה, וחלק קר עתה את הדבר כסופר. נפתחת כתב חדי של היסוד הקרוב לגיון כי: "ל הדחיות כשיפור הוא ברדת ואין לתן כל קשר אל אור אשית שראלית שיהא" מהוד האור, בשכח הסוד פורים "אור אס לטיבנו", שהתפרסם באותן שנים בשמו המלא, מופיע הסיפור

ידי בראלי

שקט, השמינית נבחרת...

הספר של שמיר

הוצאת ספרים תל אביב

ב בראלי
בספרות נבחרת

שקט, השמינית נבחרת
שקט, השמינית נבחרת